NORGES BONDELAG
Retur: Postboks 9354 Grønland, 0135 Oslo

Norsk Bonde- og Småbrukarlag

Miljødirektoratet
Postboks 5672 Sluppen
7485 TRONDHEIM

Våre saksbehandlere	Vår dato	Vår referanse
Silje Eftang og Lise Saga	27.10.2026	26/00480-3
	Deres dato	Deres referanse
	24.06.2026	2026/5812

Høring av forslag om forbud mot bruk av fossil gass til oppvarming av bygninger

Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag (heretter omtalt som faglagene) viser til høringen om forslag til forbud mot bruk av fossil gass til permanent oppvarming av bygninger, med høringsfrist 27. oktober 2026. Faglagene takker for muligheten til å gi innspill.

Fossilfri oppvarming er et eget satsingsområde i Landbrukets klimaplan (2021-2030), hvor målet har vært at oppvarming i landbruket skal være fossilfri innen 2030. Landbrukets klimaplan er landbrukets felles strategi for å oppnå målet i intensjonsavtalen mellom Staten og jordbruket om å kutte 5 mill. tonn CO_2 ekvivalenter innen 2030.
Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag har lenge arbeidet for overgang til fossilfri oppvarming i landbruket. Samtidig kan ikke omstillingen for utslippsreduksjoner gå på bekostning av norsk matproduksjon, dyrevelferd, forsyningssikkerhet og beredskap. For landbruket er det en forutsetning at eventuelle krav om utfasing følges av praktisk tilgjengelige energiløsninger, tilstrekkelig omstillingstid og økonomiske virkemidler.

Faglagene legger særlig vekt på at

- Alternative fornybare energikilder må være tilgjengelig før et forbud kan tre i kraft. Vi ser for eksempel at konkurransen om biopropan, biogass og strøm kan gi leveranseutfordringer, spesielt i enkelte regioner.
- Et forbud kan ikke medføre redusert norsk produksjon med tilhørende redusert selvforsyning, dårligere beredskap og karbonlekkasje.
- Bionova må styrkes slik at det er nok omstillingsmidler til å gjennomføre investeringer, ombygginger og nødvendig endringer før et eventuelt forbud trer i kraft. Det er behov for forutsigbar og tilstrekkelig investeringsstøtte med høy nok støttegrad.

Beredskapsbehov, konkurranseevne og fare for karbonlekkasje

Målet med en omlegging fra fossil til fornybar oppvarming av bygninger må balanseres mot behovet for å sikre løpende matproduksjon i normaltilstand og som beredskap i spesielle situasjoner som ved driftsforstyrrelser.
Dersom forbudet mot oppvarming med fossil energi trer i kraft før næringen er i stand til å gjennomføre omlegging, kan det føre til uhensiktsmessig produksjonsstans eller avvikling for produsenter. Dette vil svekke selvforsyningsgraden og gi økt sannsynlighet for import av varer som i dag produseres i Norge. Det er ikke formålstjenlig å redusere norsk produksjon for å

redusere utslipp fra fossile energikilder, dersom det leder til økt import av mindre bærekraftige produkter produsert i andre land.
Et forbud innført innen 2028 vil tvinge fram dyre og ugunstige omlegginger, og svekke konkurransekraft for norsk veksthusnæring og fjørfe- og svineproduksjon overfor import.

Det bes i høringen særlig om innspill på:

- **Tidspunkt for ikrafttredelse av forbudet**

Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag mener at det foreslåtte forbudet ikke kan innføres fra 2028, slik forslaget foreligger i dag. Vi står fast på målsetningen om utfasing som står i Landbrukets klimaplan som er innen 2030. Men det påpekes at det må finnes økonomisk forsvarlige, samt tilgjengelige alternativer for omleggingen.
For å vurdere den foreslåtte ikrafttredelsen 1. januar 2028 må myndighetene synliggjøre hva omleggingen innebærer for ulike typer landbruksbygg og produksjoner. Landbrukets klimaplan omtaler blant annet veksthus, fjørfehus og smågrisfjøs i arbeidet med fossilfri oppvarming. Konsekvensene må vurderes ut fra det enkelte anleggets varmebehov, effektbehov, tekniske løsninger og lokale energitilgang, ikke bare samlet energibruk gjennom året.
Lokal energitilgang er en omfattende barriere for omlegging i flere områder i landet. Faglagene ber om at det før ikrafttredelse dokumenteres om berørte foretak har reelle muligheter til å etablere alternative varmeløsninger. Der omstilling forutsetter nettforsterkning, større bygningsmessige tiltak eller tilgang på fornybar gass som ennå ikke er tilgjengelig, bør det åpnes for tidsavgrensede overgangsordninger på tydelige vilkår. En slik ordning bør knyttes til en gjennomførbar omstillingsplan og dokumenterte hindringer.

- **De foreslåtte unntakene**

Det forelagte forslaget til forbud, gir rom for å ha en fossil beredskap til ekstreme hendelser og driftsforstyrrelser, og det vil være helt nødvendig også framover i tid. Trygg beredskap for energitilgang ved ekstreme hendelser er nødvendig, når hensyn til dyrevelferd ligger til grunn. Energiforsyningsutfordringer i veksthusnæringa kan også ha ødeleggende utfall i biologiske produksjoner. Behovet for en grunnleggende beredskap må legges til rette for, også etter at fossile oppvarmingskilder er faset ut.
Faglagene støtter de samme permanente unntakene som i forbudet mot mineralolje til oppvarming (§2 b), derunder forståelse av at korntørker fortsatt er unntatt. Korntørking er en nødvendig del av norsk kornproduksjonen for å sikre kvaliteten på kornet og skiller seg fra ordinær oppvarming av bygninger. På denne bakgrunn bør korntørker fortsatt omfattes av unntaket for energibruk knyttet til bearbeiding av produkter. Dette bidrar til å sikre norsk kornproduksjon og matberedskap, samtidig som næringen gis tid til å utvikle og ta i bruk teknisk og økonomisk forsvarlige alternativer.

- **Om det er noen type bygg, utover foreslåtte unntak, som av spesielle hensyn bør ha unntak eller en senere ikrafttredelse.**

En omlegging til fossilfri oppvarming av landbruksbygg forutsetter at det er nok tilgjengelige energiressurser. Det være seg biogass tilgjengelig i tilstrekkelige volumer, blant annet i gassledningsnettet i Rogaland, strømnettkapasitet i sentrale veksthusområder, samt løsninger for forsyning av CO_2 til veksthusproduksjon, som innsatsvare til fotosyntesen i plantene.

Både fjørfe, smågris og veksthusnæringen har i korte perioder med svært lave temperaturer behov for spisslast. Dette være seg behov for rask oppvarming av husdyrrom før innsett, til oppvarming for opptørking etter vask av husdyrrom, og for å holde oppe temperaturen i veksthusene på kaldeste dagene.

Vi viser også til Norsk fjørfelag, Norsk Gartnerforbund og Gartnerhallens høringsinnspill på dette punktet.

- **Forslag til løsning ved levering gjennom gassrørledningsnett med en blanding av fossil gass og fornybar gass, og hvordan det skal avregnes.**

Det foreslås egne regler for gassrørledningsnett hvor det er en blanding av fossil gass og fornybar gass. Brukere av fyringsanlegg kan kun kjøpe fornybar gass, og gassleverandør må dokumentere at tilsvarende mengde fornybar gass er tilført gassrørledningsnettet og samme mengde ikke er solgt til andre kunder.

Det er hensiktsmessig at ansvaret legges på gassleverandørene, for å dokumentere at det eksisterer tilstrekkelig fornybar gass. Samtidig er det en fordel å sikre videre bruk av gassnettet, fordi det ligger et økende potensial i å produsere og utnytte biogass framover.

Faglagene er positive til løsningen med bruk av en blandingsgass gjennom gassrørledningsnettet. Dette gjelder særlig i Rogaland, hvor dette er nødvendig grunnet begrensinger i nettkapasiteten for strøm.

- **Kostnader, herunder investeringskostnader, og andre konsekvenser av forbudet.**

Basert på hvilke energikilder som er tilgjengelige og har nok kapasitet, kan en omlegging fra fossil til fornybar oppvarming være svært kostnadskrevende for produsenter i jordbruket.
Bionova med Verdiskapningsprogrammet for fornybar energi og teknologi i landbruket (VSP Fornybar) må styrkes betydelig, for å sikre en omstillingskapasitet hos bønder som må gjøre en omlegging fra bruk av fossile energikilder til oppvarming.
Konsekvenser av et for tidlig innført forbud uten målretta unntak vil føre til svekket konkurransekraft i landbruksnæringen, fare for karbonlekkasje og ikke minst store økonomiske belastninger.

OPPSUMMERING
Et forbud mot fossil oppvarming av bygninger i 2028 bør ikke realiseres, fordi det per nå ikke finnes nok reelle alternativer. Kapasiteten for alternative energikilder er ikke god nok, verken for biogass eller biopropan. Nettkapasiteten for strøm er enkelte steder ikke tilstrekkelig for videre omlegging. For veksthusnæringa finnes det heller ikke et alternativ til forsyning av CO_2 som innsatsmiddel i grøntproduksjonen.

Med vennlig hilsen

Elektronisk godkjent, uten underskrift

Lise Saga (Norsk Bonde- og Småbrukarlag) *Silje Eftang (Norges Bondelag)*